

Je nezisková mimovládna organizácia, ktorá sa venuje problematike vzdelávania k vede (Science Education). Hlavným cieľom organizácie je vyhľadávanie nadaných žiakov stredných škôl v oblasti vedy a techniky a ich všestranná podpora a rozvoj. Pôsobí tiež v oblasti popularizácie vedy a techniky, predovšetkým vo vzťahu k mladým ľuďom do 20 rokov.

Organizuje workshopy a semináre o rôznych aktuálnych témach vedy a techniky formou verejných diskusií – „Café Scientifique“, vedecké konferencie pre nadaných žiakov stredných škôl – Kongresy mladých bádateľov, ktoré sú zamerané na zvyšovanie ich záujmu o rôzne oblasti vedy a techniky.

V Slovenskej republike je národným koordinátorom a výhradným organizátorom dvoch prestížnych medzinárodných súťaží pre talentovanú mládež do 20 rokov v oblasti vedy a techniky a národným organizátorom ďalších významných medzinárodných súťaží:

- **EUCYS** – The European Union Contest for Young Scientists (www.eucontest.sk),
- **SJWP** – Stockholm Junior Water Prize (www.sjwp.sk),
- **I-SWEEP** – International Sustainable World – Energy, Engineering and Environment Project Olympiad (www.isweep.sk),
- **Intel ISEF** – Intel International Science and Engineering Fair (www.scientiaprofuturo.sk),
- **Genius Olympiad** – International High School Environment Project Olympiad,
- **CASTIC** – China Adolescents Science and Technology Innovation Contest (www.scientiaprofuturo.sk).

Občianske združenie je zmluvným partnerom Slovenskej akadémie vied v oblasti popularizácie vedy a techniky a pri vyhľadávaní nadaných žiakov vo vede a technike. Je riešiteľom štyroch dlhodobých projektov podporovaných Agentúrou na podporu výskumu a vývoja.

Mladí vedci Slovenska, o. z.

Čajakova 13, 811 05 Bratislava

Tel./fax: +421 2 444 600 41

E-mail: koordinator@eucontest.sk

Web: www.mladivedci.sk; www.scientiaprofuturo.sk;

www.vzdelavaniekvede.sk

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti

Poslaním Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti (NCP VaT), útvaru Centra vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) je popularizovať vedy a techniku, zvyšovať prestíž a celospoločenské uznanie vedeckých a technických pracovníkov ako hlavných tvorcov ekonomickej prosperity krajiny, objasňovať ciele a výsledky výskumu a vývoja, podporovať dialóg vedcov s verejnosťou, ako aj zvyšovať záujem mladých ľudí o vedy a vedeckú kariéru.

Aktivity

- *Bratislavská vedecká cukráreň* (od r. 2008) – priestor pre debatu popredných slovenských vedcov so stredoškólakmi o najnovších trendoch vedy a techniky;
- *Veda v CENTRE* (Bratislava, Nitra, Prešov, Banská Bystrica) – popularizačné prednášky z rôznych oblastí vedy pre odbornú a laickú verejnosť;
- *Spektrum vedy* – cyklus dokumentov o práci a úspechoch slovenských vedcov, realizovaný v spolupráci so Slovenskou akadémiou vied, každú stredu o 21.05 hod. na STV 2;
- *Laboratórium* – cyklická diskusná relácia o vedy v Rádiu Devín;
- *Týždeň vedy a techniky na Slovensku* – spolupráca s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR;
- *Zapojte sa do živého vysielania!* Manuál na hlavnej stránke www.vedatechnika.sk – Živé vysielanie – Základy práce s konferenčným systémom EVO.

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti, CVTI SR

Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava

Tel./fax: +421 2 69 253 129

E-mail: ncpva@cvtisr.sk

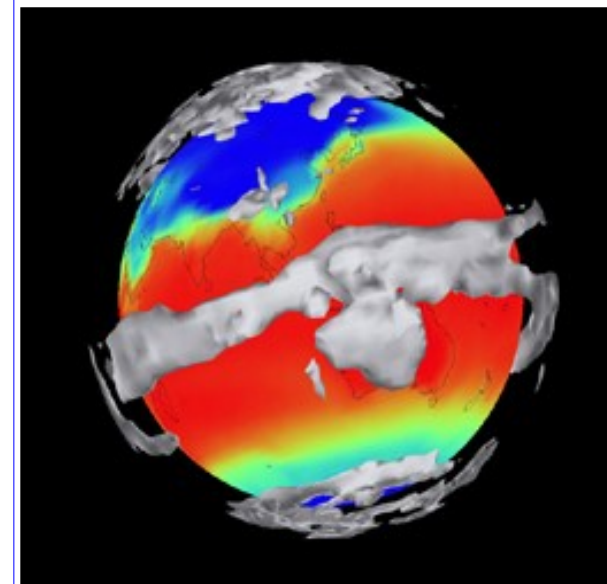
Web: www.vedatechnika.sk

www.cvtisr.sk

BRATISLAVSKÁ VEDECKÁ CUKRÁREŇ

Host'om vedeckej cukrárne
dňa 20. novembra 2012 bude

doc. RNDr. Ján Soták, DrSc.

Téma vedeckej debaty:

**Klimatické extrémny Zeme:
minulosť ťažko skúšanej planéty**

Pozývame žiakov bratislavských stredných škôl do vedeckej cukrárne dňa **20. novembra**

2012 o 9.00 hod. Miesto konania:

**konferenčná sála CVTI SR,
Lamačská cesta 8/A, Bratislava**

Čo je vedecká cukráreň (Junior Café Scientifique)?

Vedecká cukráreň je to isté, ako je vedecká kaviareň (Café Scientifique), ktorá je určená dospelým záujemcom o neformálne debaty o vede a technike. Rozdiel je len v tom, že do vedeckej cukrárne chceme pozvať predovšetkým mladých ľudí – žiakov základných a stredných škôl. Vedecká cukráreň vytvára jedinečnú príležitosť pre žiakov stretnúť popredných slovenských alebo zahraničných vedcov v neformálnom, uvoľnenom a priateľskom prostredí „vedeckej cukrárne“ a spoločne diskutovať a vysvetľovať si aktuálne témy a podnetné otázky vo vede a technike.

Stretnutia vo vedeckej cukrárni: koláčik a čaj vytvoria podnetnú atmosféru na vedecké debaty popredných slovenských vedcov s mládežou

Stretnutia vo vedeckej cukrárni: koláčik a čaj vytvoria podnetnú atmosféru na vedecké debaty popredných slovenských vedcov s mládežou

Vedecké cukrárne podobne ako vedecké kaviarne (sú to večerné stretnutia vedcov a verejnosti v kaviarňach, v divadlách, v puboch – teda v priestoroch mimo akademickej pôdy) sa realizujú v prístupnejšej podobe, ako sú vedecké prednášky. Vedecká cukráreň zábavnou a priateľskou formou zapája žiakov do vedeckej diskusie. Vedecké cukrárne sú otvorené – prístupné žiakom vo veku od 12 do 18 rokov a ich učiteľom.

Formát vedeckej cukrárne je veľmi jednoduchý. Pozvaní vedci prednesú 15 až 20 – minútovú informáciu o danej téme – je to dost času na predstavenie témy a zaujatie účastníkov danou problematikou. Potom je vytvorený dostatočný časový priestor na debatu. Témy vedeckých cukrární sú vyberané podľa aktuálnosti – génové manipulácie, biotechnológie, globálne otepľovanie, astronómia, robotika, umelá inteligencia, rozvoj informačných technológií, nanotechnológie a pod.

Na spríjemnenie atmosféry vedeckej cukrárne a vytvorenie neformálneho prostredia sa počas debaty podáva čaj (káva pre dospelých), minerálka, džús a koláčiky.

Trvanie jedného stretnutia nie je dlhšie ako 90 až 120 minút.

Koho sme pozvali do vedeckej cukrárne dňa 20. novembra 2012?

doc. RNDr. Ján Soták, DrSc.

vedecký pracovník Geologického ústavu SAV

sotak@savbb.sk

Doc. RNDr. Ján Soták, DrSc., je vedúcim pracovníkom Geologického ústavu SAV Bratislava, pôsobiacim na pracovisku v Banskej Bystrici. Vo svojej výskumnej práci sa zaoberá stratigrafiou, mikropaleontológiou, litológiou a sedimentárnou geológiou Západných Karpát. V uvedených smeroch výskumu bol zodpovedným riešiteľom početných vedeckých projektov VEGA a APVV. Je aktívny aj v medzinárodnej vedeckej kooperácii ako riešiteľ a národný koordinátor medzinárodných geologických korelačných projektov IGCP/UNESCO, ALCAPA, PROPER, a iné. Absolvoval konferenčné a študijné pobyty na početných zahraničných pracoviskách, napr. na Univerzite v Perugii, Padove, Geneve, Urbine, Neuchateli, Krakove, Wroclawi, Lvove, Viedni, Budapešti, Alicante, Bilbao, Nancy, Nice a inde.

Doc. RNDr. Ján Soták, DrSc., je členom redakčných rád medzinárodných karentovaných vedeckých časopisov *Geologica Carpathica*, *Geological Quarterly*, *Paleontology Journal* a domáceho vedeckého časopisu *Mineralia Slovaca*, vedeckých grantových agentúr, atď. Je garantom doktorandského štúdia na Geologickom ústave SAV v študijnom programe Všeobecná geológia, odbore Tektonika, školiteľom doktorandov a členom spoločných odborových komisií na PriF UK v Bratislave. V súčasnosti vykonáva pedagogickú prax na PriF UK Bratislava a Pedagogickej fakulte KU Ružomberok, kde okrem študentov a doktorandov odborných smerov vychováva aj budúcich pedagógov pre stredoškolskú výučbu geológie.

Doc. RNDr. Ján Soták, DrSc., vedie na Geologickom ústave SAV výskumné kolektívy, pôsobil ako predseda Vedeckej rady a zástupca riaditeľa GIÚ SAV na pracovisku v Banskej Bystrici. S jeho príspevom bol Geologický ústav SAV úspešný pri získavaní projektov Európskych štrukturálnych fondov. Je vedúcim projektu Centrum excelentnosti pre integrovaný výskum geosféry Zeme, ktorým sa na Slovensku vytvorila laboratórna báza porovnateľná so špičkovými pracoviskami geovedného výskumu v Európe. Aktívne sa podieľa na organizovaní vedeckej komunity v rámci Slovenskej geologickej spoločnosti (SGS), je členom Paleontologickej odbornej skupiny SGS, členom Slovenského geologického komitétu, členom medzinárodných pracovných skupín a spoločností (KBGA, IAS, CBEP).

Klimatické extrémny Zeme: minulosť ťažko skúšanej planéty

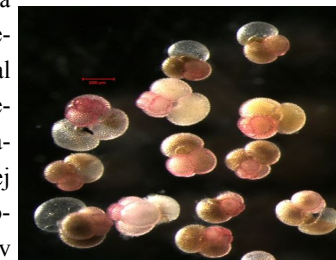
Klimatický vývoj Zeme prechádzal rôznymi extrémami, ktoré menili jej podmienky a ovplyvňovali život. Nie-

kedy sa planéta prehrievala v skleníkovom opare, inokedy mrzla do snehovej gule. Vulkanickú produkciu oxidu uhličitého striedali obdobia jeho intenzívnej asimilácie a vzniku hyperoxickéj atmosféry. Oceány

boli tiež raz odkysličené a bez života, inokedy sa nekontrolovateľne zvyšovala

ich bioproduktivita. Oceánske vody buď poháňali tepelný výmenník, alebo prevládala ich stagnácia. Pohyby morskej hladiny menili paleogeografiu pevnín a oceánov a regulovali energetický

príjem slnečnej insolácie. V histórii Zeme sú známe dlhé obdobia dezertifikácie a rozširovania púští, ako aj obdobia humidity a intenzívnej monzúnovej zrážkovitosti. Zemský

raj druhohôr využívali dinosaury, klimatické zhoršovanie na začiatku tret'ohôr zasa využili cicavce. A nakoniec prišli aj obdobia vesmírnych impaktov a supervulkánov, kedy sa Zem a život dostali

na pokraj vlastnej existencie. Prednáška bude zameraná na faktory ovplyvňujúce klimatický vývoj Zeme a dopady globálnych klimatických zmien na vývoj života.